

Suradnici	ii
Vodič za usporedbu zemalja	xii
Kratki vodič za analizu vizualnih materijala	xiv
Predgovor	xxi

PRVI DIO

Uvod

---

1. POGLAVLJE

Sporna pitanja u komparativnoj politici 1

Što je politika?	1
Države i prirodno stanje	2
Zašto vlade?	3
Kada država postaje problem?	6
Politički sustavi i države	8
Raznolikost država	10
Izgradnja zajednice	13
Poticanje ekonomskoga razvoja	17
Poticanje demokracije, ljudskih prava i građanskih sloboda	23
Pogled prema naprijed	25
Pitanja za ponavljanje	26
Ključni pojmovi	26
Preporučena literatura	26

2. POGLAVLJE

Uspoređivanje političkih sustava 28

Zašto uspoređujemo?	28
Kako uspoređujemo?	28
Politički sustavi: okruženje i međuovisnost	29
Politički sustavi: strukture i funkcije	31
Primjer usporedbe: promjena režima u Rusiji	35

Politička razina: djelovanje, rezultati i procjenjivanje	38
Kako objašnjavamo?	39
Pitanja za ponavljanje	41
Ključni pojmovi	41
Preporučena literatura	42

DRUGI DIO

Sustav, proces i politika

---

3. POGLAVLJE

Politička kultura i politička socijalizacija 43

Raspoređivanje triju razina političke kulture	43
Zašto je kultura važna?	49
Politička socijalizacija	51
Čimbenici političke socijalizacije	52
Trendovi koji oblikuju suvremene političke kulture	56
Pitanja za ponavljanje	57
Ključni pojmovi	57
Preporučena literatura	58

4. POGLAVLJE

Artikulacija interesa 60

Građanska inicijativa	60
Kako građani sudjeluju?	61
Interesne skupine	64
Sustavi interesnih skupina	69
Pristup utjecajcima	70
Političke perspektive artikulacije interesa	74
Razvoj interesnih skupina	74

Pitanja za ponavljanje 76
 Ključni pojmovi 77
 Preporučena literatura 77

5. POGLAVLJE

Agregacija interesa i političke stranke 79

Agregacija osobnih interesa 79
 Agregacija institucionalnoga interesa 80
 Sustavi konkurentnih stranaka i agregacija interesa 81
 Autoritarni stranački sustavi 92
 Vojska i agregacija interesa 94
 Trendovi u agregaciji interesa 95
 Značaj agregacije interesa 97
 Pitanja za ponavljanje 98
 Ključni pojmovi 98
 Preporučena literatura 99

6. POGLAVLJE

Vlada i kreiranje politike 101

Ustavi i pravila odlučivanja 101
 Demokracija i autoritarnost 103
 Dioba državnih ovlasti 103
 Zemljopisna podjela državne vlasti 107
 Ograničenja državnih ovlasti 107
 Provjera vrhovnih kreatora politike 109
 Skupštine 110
 Izvršitelji politike (izvršna vlast) 113
 Birokracija (državna uprava) 120
 Pitanja za ponavljanje 124
 Ključni pojmovi 124
 Preporučena literatura 124

7. POGLAVLJE

Javna politika 127

Vlada i što ona radi 127
 Distribucija 128
 Ekstrakcija sredstava 133
 Regulacija 136
 Izgradnja zajednice i simbolička djelovanja 138
 Posljedice: blagostanje zemlje 138

Posljedice: domaća sigurnost 143
 Međunarodne aktivnosti i rezultati 145
 Politička dobra i vrijednosti 147
 Kompromisi i oportunitetni troškovi 149
 Pitanja za ponavljanje 150
 Ključni pojmovi 150
 Preporučena literatura 150

TREĆI DIO

Studije po zemljama

8. POGLAVLJE

Politika u Velikoj Britaniji 152

Richard Rose

Podaci o zemlji – Velika Britanija 153
 Politički izazovi s kojima se suočava britanska vlada 154
 Političko okruženje: jedna Kruna, pet naroda 156
 Povijesno naslijeđe 160
 Struktura države 164
 Vlada i ministri u vladi 168
 Politička kultura i legitimnost 173
 Politička socijalizacija 175
 Politička participacija i kadroviranje 179
 Organiziranje grupnih interesa 182
 Stranački sustav i izbori 185
 Središnja vlast i decentralizirano provođenje vladinih politika 190
 Zašto je važna javna politika? 194
 Pitanja za ponavljanje 197
 Ključni pojmovi 198
 Preporučena literatura 198
 Izvori na internetu 198

9. POGLAVLJE

Politika u Francuskoj 200

Martin A. Schain

Podaci o zemlji – Francuska 201
 Aktualni politički izazovi 201
 Povijesno gledište 202
 Ekonomija i društvo 203
 Ustav i struktura vlasti 205
 Politička kultura 208

Politička socijalizacija 212
 Novačenje i stil elita 216
 Interesne skupine 218
 Političke stranke 222
 Obrasci glasanja 229
 Politički procesi 234
 Država i odnosi vezani za teritorij 240
 Funkcioniranje i izgledi 241
 Ključni pojmovi 248
 Preporučena literatura 248
 Izvori na internetu 249

10. POGLAVLJE

Politika u Njemačkoj 252

Russell J. Dalton

Podaci o zemlji – Njemačka 253
 Aktualni politički izazovi 254
 Povijesno naslijeđe 255
 Dva razvojna puta 258
 Društvene snage 260
 Institucije i struktura vlade 263
 Obnavljanje političke kulture 267
 Političko obrazovanje i politička komunikacija 272
 Sudjelovanje građana u politici 274
 Politika na razini elite 276
 Interesne skupine 277
 Stranački sustav 280
 Uloga izbora 286
 Stranačka vlada 287
 Proces donošenja političkih odluka 289
 Rezultati politike 293
 Suočavanje s političkim izazovima 297
 Nakon revolucije 300
 Ključni pojmovi 300
 Preporučena literatura 301
 Izvori na internetu 301

11. POGLAVLJE

Politika u Japanu 304

Frances Rosenbluth i Michael F. Thies

Podaci o zemlji – Japan 305
 Aktualni politički izazovi 306
 Povijesni izvori moderne japanske države 308

Okupacija 309
 Političke institucije 311
 Izborni sustavi i izborna konkurencija 315
 Japanski stranački sustav 320
 Političko sudjelovanje i ponašanje glasača 327
 Interesne skupine 328
 Politička kultura i problemi podjela 330
 Politička socijalizacija 335
 Proces donošenja političkih odluka 338
 Rezultati politike 343
 Zaključna razmatranja o japanskoj politici 349
 Ključni pojmovi 350
 Preporučena literatura 350
 Izvori na internetu 351

12. POGLAVLJE

Politika u Rusiji 354

Thomas F. Remington

Podaci o zemlji – Rusija 355
 Osiguravanje kontinuiteta vlasti 355
 Aktualni politički izazovi 356
 Povijesno naslijeđe 358
 Suvremeni ustavni poredak 362
 Ruska politička kultura u postsovjetskoj razdoblju 370
 Političko sudjelovanje 374
 Artikulacija interesa: između etatizma i pluralizma 377
 Stranke i agregacija interesa 381
 Politike ekonomske reforme 386
 Provođenje zakona: prema vladavini prava 391
 Rusija i međunarodna zajednica 394
 Pitanja za ponavljanje 396
 Ključni pojmovi 396
 Preporučena literatura 396
 Izvori na internetu 397

13. POGLAVLJE

Politika u Kini 400

Melanie Manion

Podaci o zemlji – Kina 401
 Aktualni politički izazovi 402
 Povijesno okruženje 404

Društveni uvjeti 408
 Struktura partijske države 409
 Politička socijalizacija 421
 Politička kultura 422
 Sudjelovanje u političkome procesu 423
 Artikulacija i agregacija političkih interesa 428
 Kreiranje politike i njena implementacija 430
 Rezultati politika 436
 Hong Kong 441
 Tajvan 442
 Politička budućnost Kine 442
 Ključni pojmovi 443
 Preporučena literatura 444
 Izvori na internetu 444

14. POGLAVLJE

Politika u Meksiku 448

Wayne A. Cornelius i Jeffrey A. Weldon

Podaci o zemlji – Meksiko 449
 Aktualni politički izazovi 454
 Povijesno gledište 455
 Politička kultura i socijalizacija 463
 Politička struktura i institucije 467
 Novačenje političke elite 477
 Predstavljanje različitih interesa i
 politički nadzor 479
 Političke stranke 480
 Efekti rada vlade 488
 Politička budućnost Meksika 495
 Pitanja za ponavljanje 497
 Ključni pojmovi 497
 Preporučena literatura 497
 Izvori na internetu 498

15. POGLAVLJE

Politika u Brazilu 500

Frances Hagopian

Podaci o zemlji – Brazil 501
 Aktualni politički izazovi 501
 Povijesno gledište 503
 Ekonomija i društvo 506
 Institucije i strukture vlasti 510
 Politička kultura 515
 Socijalizacija i masovne komunikacije 521
 Političko novačenje i sudjelovanje 522
 Interesne skupine 527

Političke stranke i izbori 531
 Proces kreiranja politika 539
 Rezultati politika 542
 Međunarodni odnosi 549
 Izgledi za budućnost 551
 Ključni pojmovi 551
 Preporučena literatura 552
 Izvori na internetu 553

16. POGLAVLJE

Politika u Iranu 556

H. E. Chehabi i Arang Keshavarzian

Podaci o zemlji – Iran 557
 Aktualni politički izazovi 558
 Povijesno gledište 559
 Institucije Islamske Republike 564
 Izbori i stranke 568
 Politička kultura 574
 Politička socijalizacija 577
 Novačenje političke elite 582
 Artikulacija i agregacija interesa 583
 Oblikovanje politike 586
 Rezultati politika 589
 Zaključak 596
 Ključni pojmovi 597
 Preporučena literatura 598
 Izvori na internetu 599

17. POGLAVLJE

Politika u Indiji 602

Subrata K. Mitra

Podaci o zemlji – Indija 603
 Aktualni politički izazovi 604
 Dvojno naslijeđe kolonijalne vladavine i
 antikolonijalnoga pokreta 606
 „Zadanosti” indijskoga društva:
 od hijerarhije do volje većine 610
 Političke institucije i proces
 kreiranja politika 615
 Federalna struktura 623
 Artikulacija interesa 625
 Stranački sustav 629
 Politička socijalizacija i politička
 kultura 635
 Političko sudjelovanje 639

Politike vezane za ekonomiju, socijalno
blagostanje i siromaštvo 641
Zaključak: demokracija i razvoj 645
Ključni pojmovi 648
Preporučena literatura 649
Izvori na internetu 650

18. POGLAVLJE

Politika u Nigeriji 654

*Robert J. Mundt, Oladimeji Aborisade
i A. Carl LeVan*

Podaci o zemlji – Nigerija 655
Aktualni politički izazovi 655
Učinak povijesti 656
Potencijal i ograničenja okruženja 660
Politička kultura i supkulture 666
Politička socijalizacija 672
Političko novačenje 676
Politička struktura 678
Artikulacija interesa 684
Političko sudjelovanje 687
Stranke i izbori 687
Oblikovanje i provedba politika 693
Nigerija u Africi i svijetu 700
Razvojni izgledi 701
Ključni pojmovi 703
Preporučena literatura 703
Izvori na internetu 704

19. POGLAVLJE

Politika u Sjedinjenim Američkim Državama 706

Austin Ranney i Thad Kousser

Podaci o zemlji – Sjedinjene Američke
Države 707
Aktualni politički izazovi 707
Sjedinjene Američke Države među
nacijama svijeta 709
Ustavni sustav 712
Politička kultura i socijalizacija 716
Političko sudjelovanje i angažman 719
Novačenje vođa 722
Artikulacija interesa: grupe pritiska i
PAC-ovi 724
Posebne karakteristike američkih političkih
stranaka 727
Proces kreiranja politika u Americi 735
Rezultati politika 738
Američka posebnost: mit ili stvarnost? 742
Zaključak 745
Pitanja za ponavljanje 745
Ključni pojmovi 746
Preporučena literatura 746
Izvori na internetu 746

Kazalo 749